

Ūmiai sutrikusi sveikata ar trauma keliaujant - įvykiai, nuo kurių niekas negali apsidrausti. Tačiau privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti gyventojai gali užsitikrinti, kad tokiais atvejais būtinoji medicinos pagalba viešint kitose Europos šalyse būtų suteikta kuo sklandžiau ir visiškai arba iš dalies apmokėta valstybės lėšomis. Prieš kelionę tereikia atlikti namų darbus, tarp jų - įsigyti Europos sveikatos draudimo kortelę (ESDK) ir sužinoti, kur bei kaip ji galioja.

Vilniaus teritorinės ligonių kasos specialistai pastebi, kad pandemijai atsitraukus atostogų sezonas išibėgėja. Ikipandeminį lygį pasiekęs ir 8 tūkst. per mėnesį perkopęs ištaigos išduodamų ESDK skaičius rodo, kad žmonės aktyviai planuoja keliones. Ligonių kasa primena, ką prieš išvykdamį turėtų žinoti ir padaryti keliautojai, kad išvengtų kai kurių nesklandumų, susijusių su sveikata ir pinigais jai sutrikus.

Prieš išvykstant į kelionę po Europą pravartu:

1. Pasitikrinti, ar galioja privalomasis sveikatos draudimas. Visos teritorinės ligonių kasos ESDK išduoda nemokamai, tačiau tik apdraustiems žmonėms. Pasitikrinti draudimo galiojimą galima prisijungus prie savo paskyros <https://ligoniukasa.lrv.lt/lt/paslaugos/e-paslaugos>.
2. Įsitikinti, kad planuojamoje aplankyti šalyje galioja ESDK. Ligonių kasos apmoka būtinąją medicinos pagalbą, kortelės turėtojams suteiktą Europos Sąjungos šalyse, Lichtenšteine, Islandijoje, Norvegijoje, Šveicarijoje ir Jungtinėje Karalystėje. Kitose šalyse (pvz., Makedonijoje, Juodkalnijoje, Serbijoje) - ne, todėl ten vykstant medicinos paslaugų apmokėjimu reikia pasirūpinti patiems.
3. Planuojant kelionę į šalis, kuriose galioja ESDK, iš anksto ją užsisakyti, jei apdraustasis šios kortelės dar neturi ar turima nebegalioja. Teritorinėse ligonių kasose kortelės gali būti atspausdinamos ir įteikiamos per kelias minutes, bet laukti paskutinės minutės prieš išvykstant nereikėtų, nes šiuo metu atsiimti ESDK atvyksta daug žmonių. Iki kelionės likus daugiau laiko, ESDK galima užsisakyti [internetu](#) ir Lietuvoje ją gauti registruotu paštu - nė nereikia vykti į ligonių kasą.
4. Pasirūpinti, kad ESDK turėtų ir kartu keliaujantys nepilnamečiai vaikai. Vaikams iki 16 metų ESDK užsako vienas iš tėvų (įtėvių), globėjas ar socialinės globos įstaigos atstovas, pateikdamas tai patvirtinančius dokumentus arba šių dokumentų oficialias kopijas ir savo asmens dokumentą. Nuo 16 metų vaikai kortelę gali užsisakyti patys.
5. Pasitikrinti, kokios medicinos paslaugų sąlygos taikomos lankomoje šalyje, nes šios

paslaugos bus teikiamos tos šalies teisės aktais nustatyta tvarka ir įkainiais. Pavyzdžiui, Prancūzijoje, Belgijoje ir Šveicarijoje reikia patiems susimokėti, paskui kreiptis į ligonių kasą, kad gydymo išlaidos būtų apmokėtos. Tokiais atvejais svarbu išsaugoti mokėjimo dokumentų originalus ir išrašų iš medicinos dokumentų kopijas. Grįžus jie pateikiami teritorinei ligonių kasai kartu su prašymu kompensuoti užsienyje suteiktos būtinosios medicinos pagalbos išlaidas.

6. Pasidomėti, kurios lankomos vietovės gydymo įstaigos priklauso nacionalinei sveikatos sistemai, nes tik jose ESDK turėtojams, pateikusiems šią kortelę, suteikta būtinoji medicinos pagalba visiškai arba iš dalies apmokama. Kaip ir Lietuvoje, tai gali būti tiek viešosios, tiek privačios gydymo įstaigos.

7. Apsvarstyti, ar reikalingas papildomas sveikatos draudimas. ESDK turėtojams yra apmokama suteikta būtinoji medicinos pagalba, t. y. paslaugos ūmiai susirgus, susižeidus, patyrus traumą ir pan., kad dėl kilusios sveikatos problemos netektų grįžti namo anksčiau. Neapmokamos, pavyzdžiui, paciento priemokos, transportavimo išlaidos susirgus (repatriacija), paciento papildomai pasirinktos paslaugos. Šių paslaugų apmokėjimu reikia pasirūpinti patiems.

8. Ruošiantis į kelionę nepamiršti su asmens tapatybės dokumentu pasiimti ir ESDK bei ją pateikti svečios šalies gydymo įstaigoje prireikus medicinos paslaugų. Jei visgi kortelė pamirštama, esant užsienyje [internetu](#) galima susiformuoti ir tiesiog į savo mobiliųjį telefoną ar kitą turimą įrenginį parsisiųsti sertifikatą, laikinai pakeičiantį ESDK.

Ligonių kasos taip pat atkreipia dėmesį, kad ESDK turėtojai privalo būti tikri, jog jų privalomasis sveikatos draudimas galioja visos kelionės metu, nes turima kortelė naudotis negalima, jei draudimas nutrūksta. Pasinaudojęs ESDK nedraustas žmogus, net gavęs nemokamas medicinos paslaugas, privalo atlyginti dėl gydymo Privalomojo sveikatos draudimo fondui padarytą žalą. Tai ligonių kasos visada patikrina apmokėdamos užsienyje suteiktas būtinosios medicinos pagalbos išlaidas.

